ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2005. november 3.

SPANYOL NYELV

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

OKTATÁSI MINISZTÉRIUM

Általános útmutató

1. Jó megoldásként csak a javítási és értékelési útmutatóban megadott megoldások fogadhatók el.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE
COMPRENSIÓN LECTORA

Általános útmutató

Jegyzetek készítésénél az olyan nyelvi hibát, amely a megértést nem akadályozza, nem kell hibának tekinteni (pl. helyesírás, nyelvtani hiba).

Részletes útmutató

I.

A hibátlan megoldás pontértéke 5 pont, részmegoldások esetén a pontszám a helyes megoldások száma.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
C	F	A	E	B	G	D

II.

11	cenad	17	cuánto	x	establece	15	resumirá
12	contribuir	10	cuento	7	excepcional	9	rituales
8	cotidiana	x	ellos	14	hojas	16	quieres
0	crear	6	esfuerzo	13	órdenes	x	verdad

III.

A cél az eredeti szöveg teljes rekonstruálása, mégsem a mondatoknak a szövegben elfoglalt helyét, hanem a mondatok közötti kapcsolatok megtalálását pontozzuk. Jó megoldásként tehát csak az fogadható el, ha a jelölt az adott mondatot az előtte álló vagy az őt követő mondathoz, szövegrészhez helyesen rendelte hozzá.

Ennek megfelelően:

C-G…..1 pont B-E …….1 pont A-H……1 pont
G-I…..1 pont E-F…….1 pont H-D……1 pont (ill. D az utolsó helyen)
I-B….1 pont F-A…….1 pont

Teljesen helyes megoldás:

0.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
C	G	I	B	E	F	A	H	D

IV.

	VERDAD	FALSO
0. Se trata de una adaptación acomodada al gusto de tiempos.	☒	☐
26. El espectáculo es sin igual por la adaptación de la música de Bizet al flamenco.	☒	☐
27. Esta interpretación trata de respetar el carácter tradicional de Carmen.	☐	☒
28. Algunos de los protagonistas en esta versión se han cambiado de profesión.	☒	☐
29. Paralelamente a los cambios de caracteres los autores han cambiado también los textos del escritor.	☐	☒
30. La historia de Carmen sigue siendo actual.	☒	☐
31. Después del estreno en Córdoba espera a la compañía un estreno en Santander y una gira en Japón.	☐	☒
32. La coreografía está al servicio de la protagonista.	☒	☐
33. Antonio Canales se dedica exclusivamente al baile y coreografía.	☐	☒

NYELVHELYESSÉG
COMPETENCIA LINGÜÍSTICA

Általános útmutató

1. A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.
2. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás.

Részletes útmutató

I.

0.	a
1.	b
2.	d
3.	d
4.	c
5.	b
6.	a
7.	b
8.	b
9.	c

II.

0.	la
10.	acompañadas
11.	más
12.	fue
13.	publicó/publicaron/fue publicada
14.	de
15.	era
16.	por
17.	eran
18.	derrotados

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE
COMPRENSIÓN AUDITIVA

Általános útmutató

1. Jegyzetek készítésénél az olyan nyelvi hibát, amely a megértést nem akadályozza, nem kell hibának tekinteni (pl. helyesírás, nyelvtani hiba).
2. Minden tartalmilag megfelelő válasz elfogadható. A nyelvi vagy helyesírási hibákat nem kell figyelembe venni, amennyiben a válasz érthető.

Részletes útmutató

I.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
c	d	d	a	b	d	d	a	d

0. ¿Cómo te llamas?
c) Soy Carmela.

1. ¿Vienes conmigo al cine?
d) No puedo, es que ya he quedado.

2. ¿Qué os apetece hacer?
d) Nos gustaría ir a un concierto de jazz.

3. ¿Me acompañas a hacer las compras esta tarde?
a) Pues no sé si voy a poder…Si veo que puedo, te llamo más tarde, ¿vale?

4. ¿Ha tenido Usted alguna enfermedad grave?
b) Por suerte no, sólo me operaron de apendicitis.

5. ¿Cuándo quieres visitar Santiago de Compostela?
d) Prefiero ir en agosto, porque tengo las vacaciones en verano.

6. ¿Qué le compra Usted a su amiga para el día de su santo?
d) Siempre le compro bombones, un buen libro y algun disco compacto.

7. ¿Cuánta carne se come en Hungría?
a) Yo creo que se come demasiada carne de cerdo y muy poco pescado.

8. ¿Podrías pasarme las tijeras?
d) Lo siento pero ahora las estoy utilizando yo.

II.
A gyakorlatban ahol több megoldási lehetőséget adtunk meg, elég egyet leírnia a tanulónak.

0. Quiere información : *sobre la cartelera*

9. Quiere ver: *películas españolas*

10. La taquillera primero le informa sobre: *las películas más taquilleras*

11. La taquillera le aconseja: *comprar las entradas con antelación*

12. Otra película aconsejada fue „Juana la loca”, la que podría ver: *en la sesión de las ocho*

13. Se menciona que esta película fue premiado: *en el Festival de Cine de San Sebastián/ en San Sebastián*

14. El interesado opta por esta película porque*: le vendría bien algo de cine histórico*

15. Según la taquillera para niños la película „El bosque animado” es: *muy divertida*

16. Esta película es: *española/gallega*

III.
A gyakorlatban ahol több megoldási lehetőséget adtunk meg, elég egyet leírnia a tanulónak.

horario de la directora académica por la mañana	**por la tarde**	**lugar**	**no se puede**	**se puede**
0. *de nueve a dos*	**17.** *de cuatro a seis*	**18.** *despacho B 12*	**19.** *fumar*	**22.** *tomar café/ agua/refrescos*
			20. *comer*	
			21. *beber alcohol*	
			23. *tener conectado el móvil*	
			24. *poner los pies sobre el mobiliario/sillas/ mesas*	

IV.

	VERDAD	**FALSO**
0. Los concursos están destinados a promover la cultura entre los escolares.	☒	☐
25. Estos concursos se organizarán en España.	☐	☒
26. Los miles de escolares representan el bálsamo de ternura, alegría y fe.	☒	☐
27. En este concurso participan niños de ambos sexos.	☒	☐
28. Los participantes pueden ser de 6 a 18 años.	☐	☒
29. Los niños podrán inscribirse en el concurso hasta el 27 de noviembre.	☒	☐
30. Habrá seis categorías.	☐	☒
31. Los ganadores de cada categoría serán premiados con una computadora y con un descanso de un fin de semana.	☐	☒
32. El tema del concurso será: Navidad: tiempo de paz y de amor.	☒	☐
33. Las técnicas que se podrán utilizar serán: témpera, acuarela, óleo o técnicas mixtas.	☒	☐

A kazettán hallható szövegek

Zene

Buenos días. Ahora siguen los ejercicios de la comprensión auditiva.
El examen se compone de cuatro ejercicios. Los ejercicios que pertenecen a los textos se encuentran en el cuaderno de ejercicios. Cada texto va a oírlo dos veces.

Cada tarea empieza y termina con música. Después de la música tiene 30 segundos para leer su tarea y después escuchará el texto. Después de oír el texto tiene 30 segundos para revisar sus respuestas y luego puede escuchar por segunda vez el texto. Después de oírlo por segunda vez tiene un minuto más para trabajar.

I. *Lea con atención el ejercicio. Escuche las frases siguientes y elija la respuesta más adecuada de las que le ofrece el ejercicio. Va a oír dos veces cada frase. Debe marcar con un círculo la respuesta más adecuada. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

0. Ejemplo: ¿Cómo te llamas?
   c) Soy Carmela.

1. ¿Vienes conmigo al cine?
2. ¿Qué os apetece hacer?
3. ¿Me acompañas a hacer las compras esta tarde?
4. ¿Ha tenido Usted alguna enfermedad grave?
5. ¿Cuándo quieres visitar Santiago de Compostela?
6. ¿Qué le compra Usted a su amiga para el día de su santo?
7. ¿Cuánta carne se come en Hungría?
8. ¿Podrías pasarme las tijeras?

II. *Escuche con atención el diálogo entre la taquillera y un interesado y tome apuntes sobre su conversación. Va a oír dos veces el texto. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

- Buenos días. ¿Qué desea?
- Querría información *sobre la cartelera.(0)*
- ¿Qué tipo de película le gustaría ver?
- Me gusta todo en general, pero quisiera información sobre *películas españolas*.
- Bien, empecemos por *las más taquilleras*. "Los otros" podría verla en dos sesiones, a las cinco y a las once. Ya sabe que ha tenido mucho éxito. Sería mejor que *comprase las entradas con antelación*. "Juana la loca" se proyecta *en la sesión de las ocho.*
- ¡Ah sí!, es ésta que ha tenido algunos premios en la pasada edición *del Festival de Cine de San Sebastián.*
- Sí, efectivamente.
- Entonces esta, porque *me vendría bien ver algo de cine histórico*, porque no conozco esos hechos. ¿Y para niños? ¿Hay alguna actualmente?
- ¡Oh,sí! Hay una *muy divertida* "El bosque animado". Es *española* también, *de unos gallegos.*
- ¡Estupendo! ¿Le importaría decirme a qué hora es?

III. *Escuche con atención este informe y después rellene el cuadro sobre el funcionamiento de una escuela. Va a oír dos veces el texto. El ejemplo está marcado con el número 0. (8 puntos)*

Buenos días a todos y bienvenidos a Salamanca. Mi nombre es Concepción Rodríguez Santos y soy la directora académica de esta escuela. Si necesitáis algo, podéis encontrarme de *9 a 2* y de 4 a 6 en el *despacho B12*. Quiero además aprovechar la ocasión para daros información sobre el funcionamiento de nuestro centro.

En la carpeta de información podéis encontrar las normas que hay que seguir dentro del centro. No se puede *fumar* en todo el recinto. No se puede *comer* ni *beber alcohol en la clase*, pero se puede *tomar café, agua y refrescos*. No se puede *tener conectado el teléfono móvil* durante las clases, para no molestar al profesor ni a los compañeros. Por supuesto no se puede *poner los pies encima del mobiliario, ni sobre las sillas, ni sobre las mesas*.
Y esto es todo. Muchas gracias y buena suerte en Salamanca.

IV. *Escuche el texto sobre un Concurso Nacional Navideño de Pintura Infantil y marque con una cruz (X) si lo escrito es verdad o falso según el contenido del texto. Va a oír dos veces el texto. El ejemplo está marcado con el número 0. (9 puntos)*

La primera dama de la república, Margarita Cedeño de Fernández, anunció la apertura del Concurso Nacional Navideño de Pintura Infantil 2004. Informó que este es el primero de una serie de concursos que promoverá el Despacho de la Primera Dama, destinados a promover la cultura entre los escolares. "Este concurso se enmarca dentro de los planes que tenemos de apoyar la educación y la pintura a nivel nacional, para crear una gran movilización de la cultura dentro de la población estudiantil en la República Dominicana. Los miles de escolares que hoy convocamos a este concurso nacional navideño de pintura infantil representan el bálsamo de ternura, alegría y fe que requiere la sociedad dominicana de hoy para consolidar su anhelado proyecto de futuro. En este concurso participan niños de ambos sexos, de 6 a 14 años, quienes pueden presentar sus trabajos en cualquiera de las oficinas del Banreservas y en las escuelas y colegios de nivel básico. El cierre de la convocatoria será el 27 de noviembre. Habrá cuatro categorías y en cada categoría, los ganadores serán premiados con una computadora y un diploma, además de un fin de semana para el profesor del estudiante, junto a un acompañante. El tema del concurso será "La Navidad: tiempo de paz y amor". Los materiales a usar en las pinturas serán preferiblemente cartulina, papel y otro material de fácil impresión.Y las técnicas serán témpera, acuarela, óleo o técnicas mixtas.

EXPRESIÓN ESCRITA
ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Ezen értékelési eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

Első feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	**Pontszám**
Tartalom és szöveghossz	5 pont
Formai jegyek és hangnem	3 pont
Nyelvhelyesség	5 pont
Összesen	**13 pont**

2. Amennyiben a dolgozat valamelyik szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.
3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó kevesebbet vagy többet ír a megadott szöveghossznál.
4. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom és szöveghossz

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó
- megfelelően dolgozta-e ki a témát,
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

A tartalmi teljesség megítélésénél az a döntő, hogy a vizsgázó közli-e az adott szituációban lényeges információkat. Egyes vizsgafeladatoknál a tartalom értékelésénél a segédanyag tartalmi információi is irányadóak lehetnek. Ekkor azt is figyelembe kell venni, hogy a vizsgázó írásműve nem tartalmaz-e sokkal kevesebb információt, mint az a segédanyag alapján várható lenne. Amennyiben azonban a feladat nem tartalmaz erre vonatkozó utasítást, akkor nem kérhető számon a vizsgázón az összes segédanyagban megjelenő információra való reagálás.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedikes).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben a megfelelő kérdés feltevése azt jelenti, hogy a vizsgázó megfelelően fejtette ki az adott szempontot.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is.

A nyelvi okokból érthetetlen szövegrészeket a Tartalom szempontnál nem lehet értékelni. Ez vonatkozik a megadott szövegből értelem nélkül lemásolt és rossz nyelvi környezetben használt szövegrészekre is. Az ilyen típusú hibákat figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is. El kell fogadni azonban az olyan szövegrészeket, amelyeket a vizsgázó a segédanyagból vett át és jó nyelvi környezetben használ.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

A szöveghossz megadásánál a szószám csak a vizsgázó által létrehozott szövegrészre vonatkozik, azaz nem tartalmazza a központilag megadott részek szavainak számát.

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg
- megfelel-e a levéllel mint szövegfajtával szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzetthez való viszonynak és a közlési szándéknak.

Amennyiben a vizsgázó törekedett a levélforma betartására, azaz kísérletet tett a levélforma minimális megtartására (van elfogadható megszólítás és aláírás), a dolgozat nem értékelhető 0 ponttal. 0 pont akkor jár, ha hiányzik vagy nem elfogadható a megszólítás és/vagy az aláírás, illetve ha a vizsgázó nem levelet írt. Elfogadhatónak tekinthető minden olyan megszólítás és elköszönés, ami „emlékeztet" a helyes formákra.

A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Amennyiben a megszólítás és az elköszönés külön-külön helyes ugyan, de nem illenek egymáshoz, akkor mindkettő csak elfogadhatónak tekinthető. Nem fogadható el az aláírás abban az esetben, ha ellentmond a levél tartalmának és/vagy hangnemének.

Félhivatalos levél esetén *fejléc* a belső címzéssel pl.:

Señor Antonio Pérez
Director
Curso de idiomas
Zaragoza

(a levél bal felső sarkában).

Megszólítás
Helyes megszólítások pl.:

Estimado/estimada…..:
Muy Señor mío:
Muy Sres. míos:
Apreciado señor:
Excelentísimo señor:
Querido/querida…..:
Cariño:

Dátum
Helyes dátum: Budapest, 17 de abril de 2003. – a levél jobb felső sarkában
Elfogadható dátum: Budapest, 17. 04. 2003. – a levél jobb felső sarkában

Elköszönés
Helyes elköszönés pl.:

Saludos cordiales,
Quedo a su disposición y le saludo atentamente,
En espera de sus noticias les saludo atentamente,
Un saludo afectuoso,
Un abrazo,
Un fuerte abrazo,
Un beso,

Aláírás
Helyes aláírás pl.:

Ana Nagy
Anita

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

E szemponton belül azt értékeljük, hogy
- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek,
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Az adott szinten bizonyos nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés nyelvtani és helyesírási hibáit is figyelembe kell venni.

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

ⓐ bekarikázott kisbetű = teljesített tartalmi szempont,
√b hiányjel + kisbetű = nem tárgyalt tartalmi szempont,
c– kisbetű + mínuszjel = nem megfelelően kifejtett vagy nyelvi okok miatt nem érthető, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Formai jegyek és hangnem

A formai jegyeket a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

Dátum = D
Megszólítás = M
Köszönés = K
Aláírás = A

A teljesítés minőségét mutató jelek:

Ⓓ betű = az adott formai jegy teljesítése helyes,
√A hiányjel + betű = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
aláhúzott betű = elfogadható, bár hibás az adott formai jegy.

Nyelvhelyesség

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,
É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,
G = nyelvtani (grammatikai) hiba,
ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,
H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = lexikai, nyelvtani vagy helyesírási hiba,
√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,
nyíl = szórendi hiba,
aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (középszint 1. feladat)

Tartalom és szöveghossz

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó megfelelően dolgozta ki a témát, és elérte a megadott szövegmennyiséget (50–80 szó).	A vizsgázó általában megfelelően tárgyalta a témát, és legalább 40–50 szó hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó csak részben megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg 40 szónál rövidebb.	A vizsgázó nem megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg nagyon rövid. **vagy:** A vizsgázó más témáról ír.

Formai jegyek és hangnem

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonynak. Helyes a megszólítás, az aláírás, a dátum és az elköszönés.	A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonynak. Van helyes megszólítás és aláírás, valamint elfogadható dátum és elköszönés.	A szöveg formai jegyei még megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonynak. Van helyes vagy elfogadható megszólítás és aláírás. A vizsgázó törekedett a levélforma betartására.	A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonynak. Hiányzik vagy nem elfogadható a megszólítás és/vagy az aláírás. A vizsgázó nem törekedett a levélforma betartására.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a megértést nem zavaró hibát tartalmaz.	A szövegben több hiba fordul elő, a hibák alig nehezítik a megértést.	A szövegben sok hiba fordul elő, a hibák néhány ponton nehezítik a megértést.	A szöveg a nyelvi hibák miatt nem érthető.

Második feladat

A javítás alapelvei

1. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról.

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezésmód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	**20 pont**

2. Amennyiben a dolgozat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor nem értékelhető a többi szempont alapján, azaz az összpontszám is 0 pont.

3. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.

4. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó
- hány irányító szempontra tért ki és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt közöl.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontoknál.

Amennyiben a vizsgázó szó szerint lemásol egy irányító szempontot, és jó nyelvi környezetben használja azt, az adott irányító szempontot teljesítettnek kell tekinteni. A rossz nyelvi környezetben használt, szó szerint lemásolt irányító szempont kifejtése nem fogadható el.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy
- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni és csak a tárgyalt szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítést és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon kezdi, nem mondható el az általa létrehozott szövegről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

Szókincs, kifejezésmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy
- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „traer“ ige helyett a „llevar“ igét), ezt a hibát csak a Szókincs, kifejezésmód szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy igét helytelen vonzattal használ (pl. ir en), ezt a hibát csak a Nyelvtan, helyesírás szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényesül. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

Az ismétlődő hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni, de a szövegben jelölni kell előfordulásukat.

Javítási jelrendszer

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámának megadásával:

④ bekarikázott szám = teljesített tartalmi szempont,
√3 hiányjel + szám = nem tárgyalt tartalmi szempont,
2– szám + mínuszjel = nem megfelelően kifejtett vagy nyelvi okok miatt nem érthető, de érintett tartalmi szempont.

Amennyiben a vizsgázó egy irányító szempontot a szövegben több helyen tárgyal, a szempont teljesítését az utolsó említés helyénél kell jelölni.

Szövegalkotás

A Tartalom szempontnál használt számozás segít e szempont megítélésénél is.

Szókincs, kifejezésmód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,
ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,
É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben használt jelek:

<u>aláhúzás</u> = lexikai hiba,
aláhúzás + i = ismétlődő lexikai hiba.
———— i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,
ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,
É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,
H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

nyíl = szórendi hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.
i

Az ismétlődő hibákat nem kell a javító sávban jelölni.

Értékelési skála (középszint 2. feladat)

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó **öt** irányító szempontot dolgozott ki megfelelően. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg, és elérte a megadott szövegmennyiséget (100–120 szó).	A vizsgázó **négy** vagy **három** irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg, és legalább 70–100 szó hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó **két** irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. **vagy:** A vizsgázó **egy** irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és van még olyan irányító szempont, amelyet részben tárgyalt. **vagy:** A vizsgázó legalább négy irányító szempontot tárgyalt részben. A kommunikációs célokat részben valósította meg, és/vagy a létrehozott szöveg 70 szónál rövidebb.	A vizsgázó csak **egy** irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot. **vagy:** A vizsgázó három vagy annál kevesebb irányító szempontot tárgyalt részben. Alapvető kommunikációs célját nem éri el. **vagy:** A vizsgázó más témáról írt.

Szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A vizsgázó megfelelő nyelvi eszközök használatával valódi szöveget hoz létre. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A vizsgázó törekszik arra, hogy valódi szöveget hozzon létre. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és befejezés. A szövegszerűség csak nyomokban fedezhető fel. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Az írásmű izolált mondatok halmazából áll. Az írásmű annyira rövid, hogy szövegként nem értékelhető.

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését. A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését. Sok a szóismétlés.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg kevés nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgozatot.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok olyan nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.	A szöveg a nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibák miatt nem érthető.